

РЕШЕНИЕ

№ 35832

гр. София, 31.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XXI КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 03.10.2025 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Силвия Димитрова

ЧЛЕНОВЕ: Евгения Баева

Адриан Янев

при участието на секретаря Росица Б Стоева и при участието на прокурора Ивайло Занев, като разгледа дело номер **5235** по описа за **2025** година докладвано от съдия Силвия Димитрова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.208 и сл. АПК, вр. чл. 63в ЗАНН.

Образувано е по касационна жалба от Директора на Регионална инспекция по околната среда и водите(РИОСВ) - С. срещу Решение №1226 от 31.03.2025 г., постановено по НАХД №6586/2024 г. по описа на СРС, НО, 137-ми състав, с което е отменено издаденото от нея Наказателно постановление (НП) №С-14-3084/28.08.2023 г. Със същото на „Топлофикация София“ ЕАД, на основание чл.69, ал.1 от Закона за опазване на околната среда, чл.20, ал.1 от Наредба за вида, размера и реда за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения, където при осъществяване на своята дейност изпускат в атмосферния въздух отпадъчни газове, съдържащи вредни вещества/замърсители/ над нормите за допустими емисии/концентрация на вредни вещества в отпадъчни газове/, вр. със Заповед №РД-734/06.08.2010 г. на Министъра на околната среда и водите, е наложена имуществена санкция в размер на 2068,95 (две хиляди шестдесет и осем лева и деветдесет и пет стотинки) лева, за обект „ТЕЦ С.“ за наднормено съдържание на азотни оксиди в емисиите от вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от „Комин 3, включващ водогреен блок - водогрейни котли № № 1,2,3,4 и 6“ по представените в РИОСВ - С. и утвърдени годишен (вх.№ 3813/23.02.2023 г.) и месечни (№№ 2650/09.02.2022 г., 4922/08.03.2022 г., 7329/06.04.2022 г., 9376/10.05.2022 г.,11145/06.06.2022 г., 13270/12.07.2022 г., 15088/04.08.2022 г., 16888/07.09.2022 г., 18597/07.10.2022 г., 20550/07.11.2022 г., 22611/07.12.2022 г. и 342/09.01.2023 г.) доклади от собствени непрекъснати измервания

за 2022 г.-нарушение на нормата за допустима емисия на азотни оксиди, определена съгласно Част 1, т.6 към чл.5, ал.1 от Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации, извършено на 31.12.2022 г. на площадката на обект ТЕЦ „С.“. Касаторът счита въззивното решение за напълно погрешно и необосновано, позовавайки се на разпоредбата на чл.43 от Инструкция №1 от 03.07.2003 г. за изискванията към процедурите за регистриране, обработка, съхранение, представяне и оценка на резултатите от собствените непрекъснати измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници, съгласно която има правомощие да налага санкции по реда на Наредбата за реда за определяне и налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда, в частност еднократна санкция по чл.3, ал.2, т.3 от същата. Предвид това и като се вземе предвид разпоредбата на чл.25 от Наредбата за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпуснати в атмосферата от големи горивни инсталации следва извода, че на дружеството може да бъде наложена санкция от извършени СНИ само на база на представените утвърдени годишни доклади. Счита, че в случая доколкото среднодневните и средномесечните превишения са през 2022 г., то напълно логично и безпротиворечиво е посочена датата на последното превишение – 31.12.2022 г. Иска се отмяна на решението и постановяване на друго, с което НП да бъде потвърдено.

Ответникът по касация – „Топлофикация София“ ЕАД, [населено място], в представен писмен отговор от пълномощника му юрисконсулт Д. Т., оспорва жалбата с доводи за нейната неоснователност. Счита, че решението на СРС е правилно и следва да бъде оставено в сила. Изложените доводи се поддържат от процесуалния представител на дружеството в съдебно заседание юрисконсулт Е. И.. Претендира се присъждане на разноски за юрисконсултско възнаграждение.

Участващият в касационното производство прокурор от СГП дава заключение, че решението на въззивния съд е правилно, поради което следва да бъде потвърдено.

В настоящото производство от страните не са представени нови писмени доказателства за установяване на касационните основания.

Административен съд София - град, в качеството си на касационна инстанция, като взе предвид наведените в жалбата доводи и като съобрази разпоредбата на чл.218 АПК, приема следното:

Касационната жалба е подадена в установения с чл.211, ал.1 АПК 14-дневен срок от надлежна страна, срещу подлежащ на касационна проверка валиден и допустим съдебен акт, при което същата е процесуално ДОПУСТИМА.

Разгледана по същество, жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Предмет на съдебен контрол в производството пред СРС е било Наказателно постановление №С-14-3084/28.08.2023 г., с което на „Топлофикация София“ ЕАД на основание чл.69, ал.1 от Закона за опазване на околната среда, чл.20, ал.1 от Наредба за вида, размера и реда за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения, където при осъществяване на своята дейност изпускат в атмосферния въздух отпадъчни газове, съдържащи вредни вещества /замърсители/ над нормите за допустими емисии /концентрация на вредни вещества в отпадъчни газове/, вр. със Заповед №РД-734/06.08.2010 г.на Министъра на околната среда и водите, е наложена имуществена санкция в размер на 2068,95 (две хиляди шестдесет и осем лева и деветдесет и пет стотинки) лева, за обект „ТЕЦ С.“ за наднормено съдържание на азотни оксиди и емисиите от вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от „Комин 3, включващ водогреен блок - водогрейни котли № № 1,2,3,4 и 6“ по представените в РИОСВ - С. и утвърдени годишен (вх.№ 3813/23.02.2023 г.) и месечни (№№ 2650/09.02.2022 г., 4922/08.03.2022 г.,

7329/06.04.2022 г., 9376/10.05.2022 г., 11145/06.06.2022 г., 13270/12.07.2022 г., 15088/04.08.2022 г., 16888/07.09.2022 г., 18597/07.10.2022 г., 20550/07.11.2022 г., 22611/07.12.2022 г. и 342/09.01.2023 г.) доклади от собствени непрекъснати измервания за 2022 г.-нарушение на нормата за допустима емисия на азотни оксиди, определена съгласно Част 1, т.6 към чл.5, ал.1 от Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации, извършено на 31.12.2022 г. на площадката на обект ТЕЦ "С."

След като е събрал относимите към спора писмени и гласни доказателства, включително назначена и приета по делото комплексна техническа и икономическа експертиза, анализирайки същите СРС е приел за установена описаната в констативния протокол и в НП фактическа обстановка, а именно, че съгласно представените в РИОСВ-С., утвърдени годишен и месечни доклади на „Топлофикация София“ ЕАД, обект ТЕЦ "С." за 2022 г. от СНИ на емисиите, изпускани в атмосферния въздух от „Комин 3 включващ водогрееен блок - водогрейни котли №№ 1,2,3,4 и 6“- непрекъснат, използваното гориво при работата на водогрейни котли №№ 1,2,3,4 и 6 е природен газ. На обекта - площадката на ТЕЦ "С." към „Топлофикация София“ ЕАД средномесечните стойности за периода на експлоатация по отношение на замърсителите - за азотни оксиди не са спазени, като са констатирани превишения на 4 средномесечни стойности, превишаващи НДЕ през 2022 г., определени съгласно Част 1, т.6 към чл.5, ал.1 от Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации за месеците януари /107,87 mg/, февруари / 110,73 mg/, април /124,48 mg/ и декември /115,26 mg/. Среднодневните стойности по отношение на замърсителите азотни оксиди не са спазени, като са констатирани 54 превишения на среднодневни стойности, превишаващи 110 % от НДЕ, определени съгласно Част 1, т.6 към чл.5, ал.1 от Наредба за норми за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата от големи горивни инсталации за конкретно посочени дати.

За констатираното нарушение на 07.04.2023 г. е изготвено предложение по чл.69а, ал.1, т.4 от ЗООС. Въз основа на изготвения Констативен протокол, на 28.08.2023 г. е издадено обжалваното НП, в което е записано, че датата на извършване на нарушението е 31.12.2022 г., деянието съставлява нарушение на нормата за допустими емисии на серен диоксид, азотни оксиди и прах, изпускани в атмосферата на големи горивни инсталации, както и че поради това на основание чл.69, ал.1 от Закона за опазване на околната среда, чл.20, ал.1, предл.1 от Наредба за вида, размера и реда за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения, където при осъществяване на своята дейност изпускат в атмосферния въздух отпадъчни газове, съдържащи вредни вещества/замърсители/над нормите за допустими емисии/концентрации на вредни вещества и отпадъчни газове/ във връзка със Заповед № РД-734/06.08.2010 г. на министъра на околната среда и водите на жалбоподателя се налага имуществена санкция 2068,95 лева.

От правна страна СРС е приел, че в случай е проведено производство, съгласно правилата на чл.69 и сл.от ЗООС, в което не се съставя АУАН, а вместо същия се изготвя Констативен протокол. Установени са обаче 54 превишения на среднодневните стойности, съответно за 54 дати, които са подробно изброени и само една от тях - последната - 31.12.2022 г. е записана като дата на извършване на процесното нарушение, но санкцията е изчислена за всички нарушения. Прието е, че са налице 54 нарушения, извършени през период от време, а не единствено на конкретна дата. Касае се за особен вид нарушение, което не е извършено само на една конкретна дата и се изразява в превишаване на среднодневни стойности на нормите на допустимите емисии /НДЕ/ на азотни оксиди през цялата година. Затова както в Констативния протокол и

предложението, така и в НП, от страна на АНО е следвало да се посочи като време на извършване на нарушението период, включващ посочените дати от месец януари до месец декември, включително когато са констатирани превишения на среднодневните стойности. СРС е приел, че като не е сторил това АНО не е изпълнил изискването на чл.57, ал.1, т.5 от ЗАНН да посочи правилното време на извършване на нарушението и е недопустимо съдът да подменя волята на наказващият или да „поправя“ допуснатите неточности в НП. Приел е, че липсата на прецизност относно обстоятелството кога е извършено нарушението, неправилното посочване само на една дата, вместо съответстващия на фактите период, включващ и други дати, различни от 31.12.2022 г. в Констативния протокол и в НП, създава неясноти за жалбоподателя относно приетото от административно наказващия орган за доказано нарушение, както и кога е извършено, като по този начин се накърнява правото на защита на нарушителя - правото му да узнае какво точно нарушение му се вменява, че е извършил и срещу какво следва да се защити. При тези мотиви НП е отменено.

Решението е правилно като краен резултат, но не по изложените в него мотиви.

Няма спор, че административнонаказателното преследване по реда на чл.69 – чл.69в от ЗООС бележи определена специфика, доколкото установяването на нарушението се извършва не с акт по смисъла на чл. 36, ал. 1 и чл. 42 от ЗАНН, а въз основа на документите, изчерпателно изброени в чл. 69а, ал.1 ЗООС: 1. протокол за проверка от контролиращите длъжностни лица на МОСВ; 2. протоколи от лабораторни изпитвания /анализи за установяване на замърсяването или увреждането на околната среда, издадени от лабораториите в системата на МОСВ или от акредитирани лаборатории, включително акредитирани лаборатории за собствени периодични или непрекъснати измервания на лицата по чл.69, ал.1; 3. констативен протокол, съставен въз основа на протоколите по т. 1 и/или т. 2 от контролиращите длъжностни лица на МОСВ, и 4. предложение от контролиращите длъжностни лица на МОСВ за налагане на санкция, включващо вида, продължителността и причините за замърсяването или увреждането на околната среда, както и вида и размера на санкцията. Не е спорно и че може да бъде наложена еднократна санкция като сбор от всички превишения за определен период. Тази особеност обаче не освобождава както контролиращите служители в предложението, така и наказващият орган в наказателното постановление да опишат пълно и точно установеното нарушение, за което се налага санкцията.

Настоящият съдебен състав споделя изводите на СРС за неправилно определена датата на извършеното нарушение, но счита, че това нарушение не е съществено, и не е самостоятелно основание за отмяна на НП. Доколкото в случая е наложена еднократна санкция за всички превишения през календарната година, правилно е прието, че нарушението не е извършено само на датата на последното констатирано такова, а обхваща целия период от месец януари до месец декември, включително когато са констатирани превишения на среднодневните стойности. Не се споделя доводът на СРС, че неправилно посочената дата на извършване на нарушението е нарушение във формата на акта по чл.57, ал.1, т.5 ЗАНН. Това е така, тъй като тази разпоредба изисква като реквизит на НП да бъде посочена дата на нарушението, което в случая е сторено. Дали посочената дата съответства на датата на извършване на нарушението е въпрос по същество, не и нарушение във формата на акта.

С процесното НП "Топлофикация София" ЕАД е санкционирана за извършено административно нарушение по чл.69, ал.1 от ЗООС и чл. 20, ал. 1, предл. 1 от Наредбата за вида, размера и реда за налагане на санкции при увреждане или при замърсяване на околната среда над допустимите норми и/или при неспазване на определените емисионни норми и ограничения поради допуснати превишения на 4 средномесечни стойности на нормите на допустими емисии на азотни оксиди и

превишения на 54 среднодневни стойности, за които са посочени 54 конкретни дати, като същевременно АНО е посочил, че нарушението е извършено на дата 31.12.2022 г. В НП е посочено, че размерът на наложената санкция е определен за периода, за който се налага /една календарна година/. АНО не е прецизирал обвинението като за констатирани превишавания на нормите за допустими емисии на азотен диоксид, за повече от един ден, а в случая 54 дни, както и 4 средномесечни стойности на нормите на допустими емисии на азотни оксиди е недопустимо датата на извършване на нарушението да е в един и същи ден. Както е приел и въззивният съд, същата е следвало да бъде определена спрямо установения с нарушения период от време, т. е., както е в настоящия случай, за периода от месец януари 2022 г. до 31.12.2022 г. След като е наложена еднократна санкция за превишения на среднодневните стойности, посочени на конкретни дати през цялата 2022 г., то именно в този период е извършено нарушението. Предвид това настоящият касационен състав приема, че АНО е допуснал нарушение, като неправилно е посочил датата на нарушението, както е приел и РС. Неправилното посочване на датата на нарушението не винаги е основание за отмяна на НП, а само тогава, когато и от обстоятелствената част на акта не може да се определи вярната дата. В настоящия случай подробно са описани дните и месеците, в който са допуснати превишенията, при което се стига до извода, че санкционираното дружество е разбрало на кои дати и месеци е прието, че е извършило нарушение. Следователно правото му на защита не е нарушено. Предвид това настоящият съдебен състав счита, че в случая неточното посочване на датата на нарушението не е съществено нарушение, водещо до отмяна на НП само на това основание. Като е приел противното СРС е постановил неправилно решение, което би следвало да бъде отменено.

В хипотезата на чл.227 АПК настоящият съдебен състав констатира друго нарушение при издаване на НП, неотчетено от СРС.

Видно от констатациите на АНО, в случая са установени два вида превишение на стойностите. Първото касае средномесечните стойности, като по отношение на същите са посочени допустимата средномесечна стойност за периода на експлоатация по отношение на замърсителите, по какъв начин е определена тя, каква е средномесечната стойност, установена за обекта за посочените месеци, което позволява да се установи и колко е превишението ѝ спрямо допустимата.

Не така ясно стоят обаче констатациите на АНО за втория вид допуснато превишение - това на среднодневните стойности, за които са посочени само допустимата стойност за периода на експлоатация по отношение на замърсителите и по какъв начин е определена тя, но не са посочени установените среднодневни стойности за обекта за посочените дни, което би позволило да се установи - има ли превишение и какво е то, както и липсват констатации на какво основание се приема за съставомерно нарушението. По отношение на установените превишения на 54 среднодневни стойности не е конкретизирано дневното превишаване на нормите за допустими емисии. Такава конкретизация за всеки ден липсва и в Констативния протокол и в предложението за налагане на еднократна санкция.

Съгласно чл.5 от Инструкция №1 от 3.07.2003 г. за изискванията към процедурите за регистриране, обработка, съхранение, представяне и оценка на резултатите от собствените непрекъснати измервания на емисиите на вредни вещества, изпускани в атмосферния въздух от обекти с неподвижни източници "при извършване на СНИ съответните НДЕ на вредни вещества не са превишени в случаите, когато в рамките на разглежданата календарна година са изпълнени следните условия: 1. нито една средномесечна стойност (изчислена като средна стойност от всички стойности съгласно чл. 5, т. 6, регистрирани през съответния месец) не превишава съответната НДЕ; 2. 97 %

от всички 48-часови средни стойности за серен диоксид и прах не превишават 110 % от НДЕ на тези замърсители; 3. 95 % от всички 48-часови средни стойности за азотни оксиди не превишават 110 % от НДЕ. ". В този смисъл, за да е налице превишение, обуславящо нарушение, в първия случай е достатъчно само за един от месеците на разглежданата календарна година да е установено, че средномесечната стойност превишава съответната НДЕ. В другия случай е необходимо да бъде установено, че повече от 5% от всички 48-часови средни стойности за азотни оксиди превишават 110% от НДЕ.

Липсата на конкретизация за отделните превишавания ограничава възможността провереното лице да разбере какво е отправеното спрямо него административнонаказателно обвинение, а оттам и да организира адекватно защитата си. Производството по налагане на санкция е особено, но не отпада изискването за яснота на вмененото обвинение. Така както ЗАНН не допуска АУАН и НП да препращат към доказателстваната маса по отношение на фактите, така и в това производство в констативния протокол и в НП следва ясно да са очертани съответстващите характеристики от обективна страна на извършеното. Тук следва да се посочи, че описанието на нарушението не може да бъде допълвано в хода на съдебното производство, включително и с назначаването на експертиза, както е сторил в случая въззивният съд.

По тези съображения настоящият съдебен състав приема, че процесното НП подлежи на отмяна, до какъвто краен извод е стигнал и СРС. Затова решението следва да бъде оставено в сила.

При този изход на спора и с оглед направеното искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, на ответника се дължат разноски в производството, определени на основание чл. 37 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 27е от Наредбата за заплащане на правната помощ, в размер на 130 лв. с оглед фактическата и правна сложност на делото.

Водим от гореизложеното и на основание чл. 221, ал.2 АПК, вр. чл.63в ЗАНН, Административен съд - София-град, XXI касационен състав

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение №1226 от 31.03.2025 г., постановено по НАХД №6586/2024 г. по описа на СРС, НО, 137-ми състав.

ОСЪЖДА Регионална инспекция по околната среда и водите-С. да заплати на "Топлофикация София" ЕАД разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 130 (сто и тридесет) лева.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протест.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

